

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra 1 kor Egy óra 1 kor. 50 fill
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 .

Felelős szerkesztő
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 49. szám.

Rosshiszemű ellenzék

Debrecen, július 11.

Néhány napja a bécsi újságokban felbukkant a híre, hogy a közös hadügyminiszter negyedmilliárdot kér közösiügyi felszerelésre. A magyar ellenzéki lapok perverz kéjjel kapták fel a bécsi hiradást. Bevezetett ténynek vették, hogy a magyar kormány honorálni fogja a követelést. Nyilván a koalíciós tapasztalásaik nyomán indultak. Kapva-kaptak a vélt alkalmon, hogy újabb méreganyaggal telítsék a politikát. „Ime, most láthatja az ország, mire való volt letörni az ellenzék obstrukcióját. A kormányt és a többséget a bécsi követelések könnyebb kiszolgálásának reménye vezette.”

És másképpen történt. Bekövetkezett az, amit koalíciós tapasztalatok után elindult ellenzék kizártnak tartott. A hadügyminiszter követeléseiből semmi sem ment teljesebbébe.

Erre az urak sem számítottak. Teljesen elveszítették a contenance-ukat. Ahhoz nincs lelkük, hogy becsületes és lovagias őszinteséggel bevallják olvasóiknak, hogy a magyar kormány általuk nem várt szilárdsággal megóvta az ország gazdasági érdekeit és pénzügyi erőiket meghaladó követelések honorálása elől ridegen elzárkózott. Oh nem, erre a mi pártos és elvakult ellenzéki sajtónkat nem viszi rá lelkel! E helyett kertelnek, gyanusítanak, mindenféle rejtett célzatokat imputálnak, csak hogy valamiképpen az ország szemében a Lukács-kormány hazafias és szilárd magatartását elhomályosítsák.

Több helyütt találkozunk az első dreadnoughtok históriáinak felelevenítésével. Ez koalíciós emlék. Az első dreadnoughtok építése olyképpen történt, hogy a hajókat a hadvezetőség a delegációk tudtán kívül megrendelte s utóbb a prezentált számlát az országos bizottságok kiegyenlítették.

Az első tiltakozás a felhatalmazás nélküli fedezetlen megrendelés ellen az 1910. október 12-én egybegyűt delegációban, tehát a munkapárt kormányzata alatt hangzott, még pedig magának a munkapártnak részéről. Maga az előadó Rosenberg Gyula tette szóvá a kérdést és tiltakozott ellené, határozati javaslatot is terjesztvén elő. Az ellenzéki pártok részéről akkor fanyarul követték a munkapárt példáját és ők akik 1908-ban és 1909-ben hallgattak, 1910-ben, a munkapárt nyomán „utólag” szintén tiltakoztak. Khuen-Héderváry Ká-

roly gróf, akkori miniszterelnök pedig rendkívül határozott nyilatkozatban közölte, hogy mihelyt a dologról értesült, elutasított minden felelősséget és megtagadta minden kötelezettség vállalását. Montecuccoli tengerészeti parancsnok ekkor közölte a delegációval, hogy hajóépítési tervzetét 1908. szeptember havában a közös minisztertanács tudomására hozta, sőt 1909. július havában a trieszti gyár hajóépítési ajánlatához „az illetékes tényezők hozzájárulását kérte.”

Szóval mindez a koalíció idején történt, minden ellentmondás nélkül.

Ezt a dreadnought-estet tehát a mai ellenzéknek kár hánytorgatnia. Jellemző adata az ő gerinctelenségüknek és a férfiatlan politikájuknak. Előzőleg huzódzkodtak a nagy kiadásoktól, utólag azután a befejezett tények mögé bujván, megalkudtak a szituációval. Ezuttal a dreadnought-estet meg nem ismétlődik. Lukács László nem járult hozzá a hadügyminiszter követeléseisehez. Eddig van. És nincs tovább.

De vajjon az 1914. évi közös költségvetés nem fogja-e tartalmazni a hadügyi követelések kielégítését? Hátha csak elhalasztották a költségek beillesztését? Ilyenképpen is aggodalmaskodnak a baloldalon.

Hogy az 1914. évben a hadügyi budget mit fog tartalmazni, azt ma, 1912-ben, megmondani felette bajos. Erről majd beszélünk, ha az 1914-iki előirányzatot összeállítják. Egy azonban bizonyos s ez az, hogy a magyar kormánynak az 1914-ik évi előirányzat összeállításában teljesen szabad keze lesz e tekintetben, hogy magát semmiféle kiadásai többletek beállítása tekintetében le nem kötötte.

A gyenge emlékezetű ellenzék. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány a következő nyilatkozatot adta ki: Az egyesült ellenzéknek nagyon gyenke az emlékezete, a mikor elfelejti most a hadügyminiszter követeléseinek visszautasításakor s általában a hadügyi követelések tárgyalásakor, hogy még a Khuen-Héderváry kormány idejében, amikor a mai miniszterelnök volt a pénzügyminiszter, éppen Tisza István gróf és a pénzügyminiszter voltak azok, akik legerélyesebben fölemelték Schönaich tulkövetelése ellen szavukat s az ellenzék mindent készségesen meg akart adni, sőt azt is kijelentette, hogy még azon túl is áldozatra kész. Ha az ellenzék jóhiszeműen járna el, nem harcolna ilyen fegyverekkel egy olyan kormány ellen, amely a hadseregnek megad minden olyan dolgot, ami annak főtartására és fejlesztésére okvetlenül szükséges, de semmit sem ad meg olyat, amit az ország nem bír el.

A város Piac-utcai bérháza

Tárgyalások a vállalkozókkal.

A Piac-utca 26-28. számok alatt épülő városi bérház építésének ellenőrzésére kiküldött bizottság ma délután tartotta meg ülését, amelyen több jelentős dologban történt megállapodás.

Az ülésen a város részéről jelen voltak Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklete alatt Aczél Géza főmérnök, Horváth János és Tóth István építész, Pavlovits Károly építész, az építés vezetője s a vállalkozók részéről többben, így Aczél Ferenc főmérnök, a Sollux képviselője, Ritter Ignác építész, Fekete Ödön mérnök, a vízvezeték vállalkozója és a Bründl-cég képviselői. Jegyző Vass Károly jegyző volt.

Pavlovits Károly műépítész bejelentette, hogy az építés szépen halad, kellő eréllyel folyik, a vasanyagokat már mind beépítették, a vasbeton építés a pincékben és a földszinten félig készen van. Előterjesztései és Aczél Géza főmérnök hozzászólása után a bizottság kimondta, hogy több fölöslegesnek látszó rész elejtésével több helyen megtakarításokat végez. Így elhagyják az agyagcsövekkel tervezett szemétdobót, a 8 tűzcsap helyett csupán ötöt alkalmaznak a padlásfeljáratoknál s 2 locsoló-csapot az utcán.

Miután eredetileg kisebb területet vettek számításba a fűtésnél, az újabb tervek szerint 29881 korona többlet merül föl, de viszont minden épületrész s a pince is külön fűthető, nem egy centrumból, ez gazdaságosabb lesz s a többlet befektetés megtérül a kezelésnél.

A szellőztetést a Bründl-cég, az összes munkálatokat beleértve, 16607 korona 72 fillérért vállalja s garantálja, hogy a készülék minden órában felfrissíti a levegőt, anélkül, hogy télen a meleget csökkentené.

A tervezett 2-2 nyolc kamarás szárító helyett egy-egy négy kulisszás szárító kamarát terveznek, amely az összes vezetékkel együtt 5630 koronába kerül.

A bizottság fölhívja a vállalkozót, hogy az üzleti fűtést november hó 1-ig, a lakásban a fűtésberendezést 1913. május hó 1-ig teljesen készítse el s az üzemképes legyen. Ezt a Bründl-cég képviselői kötelezően meg is ígérték.

A 28-as számú házban, ahol eredetileg kávéházat terveztek, most üzletek lesznek s így 13 bejáró ajtó helyett 18-ra lesz szükség, ez és egyéb építési változások költségtöbbletei idéztek elő, amely a levonások után 40977 koronára arug. A portálokat is november hó 1-re kell elkészíteni, amire a Sollux képviselője kötelezettséget is vállalt.

A pincehelyiségek diszesebb kiképzése érdekében Pavlovits Károly célszerűnek tartaná diszesebb gipsz mennyezettel ellátni a helyiségeket, különösen a középső pincét, a mely látványosságzámba menően szép lesz. A bizottság helyesli a műépítész fölfogását, de csak úgy hajlandó e munkák elrendelését javasolni, ha a bérlők megfizetik a befektetést.

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piac- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sör csapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kitűnő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zenestély.

Kimondta még a bizottság, hogy szükségesnek tartja a két fölépcsős föliárójának falait 1.20—1.60 méter magasságban az első emeletig márvánnyal, azonfelül csempével burkolni.

A kocsiközlekedésre alkalmas üvegtető készítését és pedig 137 koronában a vastag üveg és 40 koronában porvédő üvegnek négyzetméterenként való elkészítését a Sollux-cég vállalta.

Pavlovits Károly műépítész előterjesztést tett még, hogy a szárító kamarák számának leszállításával nyert tér kihasználásának előnyeire, a padlásrészeket manzardoknak építtesse a város. Tekintettel azonban e manzardok jövedelmezőségének bizonytalanságára, a bizottság megbizta a műépítést, hogy a szükséges terveket és költségvetést készítse el előbb, azután határozzon.

Az előterjesztéseket és határozatokat a bizottság jegyzőkönyvbe foglalta és azt a végrehajtás iránti javaslattal a tanács elé terjeszti.

Talár és főveg

Ujítás a bírósági tárgyalásokon.

A bírósági tárgyalásokon az aktus ünnepélyességét, a hivatal méltóságát a szürke polgári ruha nemhogy nem emeli, de némileg zavarja is. Amikor a bírák egy embernek a sorsa, gyakran élete fölött mondanak ítéletet, a pillanat elvitázhatatlanul méltóságos, több... fenséges. Belátják ezt maguk a bírák is, minek kézen fekvő bizonyítéka azon tény is, hogy az esküdtszéki tárgyalásokra — tehát amikor az ítékezés fokozottan komolyabb, a hangulat méltóságosabb — a bírák, ügyészek, ügyvédek valamennyien fekete ruhában jelennek meg. A megszokott, számtalan alkalommal látható polgári fekete ruha azonban még mindig nem felel meg a szinte komor hangulatnak.

A külföldi államokban — Franciaország, Angolország — a bíróságok egyenruhában, fekete talárban bíraskodnak.

A régóta érzett s gyakran követelőző fellepett szükséglet s a külföldi államok példája készítette a magyar bíróságot is arra, hogy tárgyalásainak ünnepélyességét az egyenruhával biztosítja, emelje.

E célt szolgálja az a tervezet, mely az igazságügyi javaslatok tárában jelent meg, s melyet az igazságügyi minisztérium a na-

Mária

Irta: Berkes Imre.

Egy piszkos kis déltiroli falu, az ember nem igen szeret rá gondolni, pláne, ha a manóver ostoba izgalmainak az emléke köti hozzá. Vén házak, sikátoros utcák, buta emberek és rongyos gyerekek, Ez Fondó, valahol a Penegál lejtőjén, amint jelentéktelenül ellapul a nagy hegy védelmében. A hegy védi-e Fondót, vagy Fondó a hegyet, bizony isten egyre megy, jól megférnek egymás mellett s minket se az aggasztott, hogy Fondót kell-e elfoglalnunk, vagy a penegáli nagy szállót. — Előre tudtuk, hogy egyiket sem foglaljuk el, hanem egy napon elindulunk Bezon felé, oda se azért, hogy a Walther von der Vogelweide szobrában gyönyörködjünk, de azért sem, hogy e nagy marsban két ember meghaljon s vagy százötven halálra keseredjék, hanem egyszerűen azért, mert az ezredes így akarta. A piszkos kis déltiroli falu után Bozen. Ezt akarta az ezredes s mert éppen egy esős éjszakán támadt ilyen hóbortos kedve, ezért gondolkodni némi szomorúsággal a kis Fondóra, vén házaira, a sikátoros utcákra s ezek közül arra is, ahol én laktam s ahol Mária is lakott.

Mária, — a vezetéknevét már nem tudom, de ez a szerelemben nem is fontos — mint általában az életben a többi Mária is, egy öregasszonynak volt a lánya, az apja pedig harangozó volt a templom szolgálatában. Az apja, vallásos ember lévén, lelkesen harango-

pokban küldött meg a debreceni bíróságoknak is véleményezést végett.

A tervezet az új polgári perrendtartással kapcsolatos hivatalos eljárásokról szól s magában foglalja az új öltöny használatának elrendelését is. A 172. és a 173. §§. szólnak erről, az előbbi a talárról, a második a fővegről.

A tervezet 172. §. szerint a hivatalos eljárásnál a bírák, ügyészek, ügyvédek s a segédhivatali személyzet egyszínű, egyforma öltönyt kötelesek viselni. Az öltöny színe, szabása, kiállítása rangkülönbség nélkül egyforma, a bírák és ügyészek hivatali minőségét pedig az öltönyön levő paizs jelzi, melyen a magyar címer színes, zománcozott képe látható.

A 173. §. szerint az öltönyt kiegészíti a főveg, melyet a hivatalnok hivatalán kívül — de nem az utcán — visel. A főveget a bírák és ügyészek az ítélet rendelkező részének kihirdetésekor a fejükön tartják.

E rendelet még érvényben nincs, pusztán csak tervezet s az új polgári perrendtartással lép életbe, mely csak mintegy másfél esztendő múlva várható.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy a tervbe vett újítás a legtöbb tényező szerint helyes, célszerű, komoly dolog s az egész magyar bíróság osztatlan kívánságát fedi s annak életbeléptetését mindenki örömmel várja.

A póttartalékosok kiválogatása

A véderőtörvény új rendelkezései

Az új véderőtörvény 37. szakaszainak rendelkezése szerint az évi ujonc-szükséglet fedezése után a fölös számu ujoncokat béke idején a póttartalékba helyezik át. A fölös számu ujoncok kiválasztását a sorozás után alakított vegyes bizottságok szokták elvégezni és ezeket a vegyes bizottságokat az egyes hadkiegészítő-területek székhelyén szokták évről-évre újra szervezni. A hadügyminiszter a fölös számu ujoncok kiválasztásának megkönnyítése végett a vegyes bizottságokat nagyobb részt a törvényhatóságok tisztviselőiből akarja összeállítani. A bizottságok akadály nélkül való szervezése érdekében a hadügyminiszter szükségesnek

zott s eközben nem is jutott ideje arra, hogy Máriaival sokat törődjék. Mária a vallásosság-tól-e, a harangozástól-e, vagy tán éppen, mert az apja nem féltette az esőtől, se katonától, nagyon szép lánnyá serdült s akkoriban tizenhat éves lehetett, ami nagyon jól állt neki. Jól állt a szőke fejéhez, a kissé bárgyu, de biztató szeméhez és a gyöngéd, finom természetéhez.

Ez volt a gyönyörű Mária, mindössze ennyi, a legszebb leány a piszkos, kis Fondóban s hogy erről az anyjának se lehetett sok fogalma, azt abból láttam, hogy naphosszat egyebet sem tett, minthogy makarónit és polentát főzött az éhes katonák számára és kínos mérgeledéssel szidta azokat, akik megugrottak a makaróni árával. Máriaék családi élete tehát bibliai egyszerűségű volt, mert az ellopott makarónik egyáltalán nem akadályozták meg azt, hogy az öreg asszonyság tovább is főzzön, az ura pontosan harangozzon és Mária tizenhat éves legyen. Hogy is hívták. — Bizony isten elfelejtettem a vezetéknevét.

Este kilenc órakor rászállott a csönd Fondóra. Mondhatnám, hogy ez a csönd ostoba volt, ezt is az ezredes akarta, mert kilenckor hazafuvatta a katonákat az alacsony szűrkébe és a rossz szagu istállóba. Kilenckor senki se tudta, hogy hatonák vannak a faluban s ilyenkor tán a katonák se szerettek azzal dicsekedni, hogy ők valami különösebb fajta lények. Elvégre nehéz napok után jó pihenő

látja, hogy a honvédelmi minisztériumban az összes törvényhatósági tisztviselőkről pontos nyilvántartást vezessenek.

Karátsony Jenő honvédelmi miniszteri államtitkár tegnap küldte le Debrecen városához az erre vonatkozó rendeletet, amely a következőképpen szól:

A tekintetes

Törvényhatósági bizottságnak

Debrecen.

Az évi ujoncszükséglet fedezése után fennmaradó ujoncok béke idején, mint fölös számuak a póttartalékba helyeztetnek át. A fölös számuak kiválasztását, első sorban a családfenntartás, azután a mezőgazdaság, vagy más kereset, vagy a hivatásszerű polgári kiképzés szempontjából, a méltánylásra való érdemesség foka szerint vegyes bizottságok fogatosítják, melyeknek szervezetét és működését rendelet szabályozza. Ezek a vegyes bizottságok a már megállapított rendelettervezet szerint az egyes kiképzési területek székhelyein fognak szervezteni s működési idejük minden év november havára fog esni. A bizottságnak elnöke az illető kiképzési kerület területéhez kiképzési szempontból tartozó egyik törvényhatóságnak első tisztviselője, többi polgári tagjai pedig a kiképzési kerület székhelyén székelő sorozó járási tisztviselő, továbbá az illető kiképzési területhez tartozó valamely más sorozó járás tisztviselője lesznek. A bizottságok ezt a három polgári tagját a m. kir. honvédelmi miniszter nevezi ki, ki is ezt a kinevezést különösen arra való tekintettel, hogy ugyanazon kiképzési területhez több törvényhatóság is tartozik, valamint figyelemmel arra is, hogy ugyanazon kiképzési kerület székhelye két sorozójárási tisztviselőnek is lehet székhelye, évenként változva eszközli. Abból a célból tehát, hogy a bizottságok akadály nélkül szervezhetőek legyenek okvetlenül szükségesnek tartom azt, hogy a vezetésem alatt álló honvédelmi minisztériumban pontos nyilvántartás vezetessék az összes törvényhatósági első tisztviselőkről, valamint a sorozó járási főszolgabírákkal legalább egyenlő állásban levő városi tisztviselőkről. Ennek a nyilvántartásnak megszerkesztése céljából fölhívom tehát a törvényhatóságot, hogy az említett tisztviselők nevét, állását (címét) és szolgálati beosztását hozzám legkésőbb nyolc nap alatt okvetlenül jelentse be. Végül felhívom a törvényhatóságot arra is, hogy az említett tisztviselők sorában a jö-

esik a szuró szalmán, a dohos levegőben s a jászol alján. De mindennap? . . . És ezért a csönd még sem volt ostoba, én a Máriaék kis szobájában lestem ezt a nagy csöndet, mindennap lestem a ház mélységes csöndjét, a melybe szép lassan belevész minden: a harangszó, a szitok, az éberség, sőt a gyanakvás is.

És a remény. Nyolc csöndes estén vártam Máriaát, nem jött. Ez a titkos, nagy csönd egyre biztatott engem, szerelmes szavakat suttogott a fülembé, új lázakat oltott belém, átölelt és meggyötört, de Mária nem jött. — Mindennap megígérte, hogy jön, nappal kölcson adta nekem a tizenhat éves fiatalóságának minden lobbanását és este a végtelen csönd lassan visszaopta a gazdag kölcsönt. Nem jött. Buta ez a lány, vagy gyáva? — töprengtem álmatlan, fáradt éjszakákon, gonosz vagy alattomos; de erre a kérdésre nem adott választ senki. Se a megvetett ágy, a mely fehérvolt és forró, mint Mária arca, se az ablak cserépvirágai, amelyek meglankadtak a nyári éjszakákon.

A kilencedik este is csöndes volt, tán a legcsöndesebb valamennyi között. — Minden hallgatott, a lámpa unalmában kialudt, a nyitott ablakon keresztül még a levegő is csak nagy lomhán ereszkedett be. Vártam. Bejön-e ma Mária? Nappal megígérte, éjszakára pedig ott maradt a nagy családi szobában. Az asszonyság mélyen alszik. Az öreg harangszóval álmodik. Miért késik ilyen soká? Hal-

vőben beálló mindennemű változást hozzám minden esetben és haladéktalanul bejelenteni el ne mulassza.

Karátsony, államtitkár.

Az élet hajótöröttei

Eltűnt asszonyok

Debrecenben az utóbbi napokban egyre szaporábbak az eltűnések. Mintha csak a bolygásnak és a nyugtalanságnak rossz szelleme szállna az emberekbe, felkerekednek s mint a lidércfény utá na balga, lázas nyugtalansággal indulnak az ismeretlen aranyország felé: *a bizonytalanba*.

Fiatal gyermekek, aggok és az élet delén álló megállapodott egzisztenciák kerekednek fel máról-holnapra és ismeretlen erő, cél felé hajtva, — bánatba, szomorúságba borult szüleik és hozzátartozóik szívszorongó fájdalmi közepette indulnak új honfoglalásra. Megindul a rendőri nyomozás is, mely azonban legtöbb esetben negatív eredménnyel végződik s az eltűnt ember regénye ismeretlen körülmények között záródik le hozzátartozói előtt.

Ma is két feljelentés érkezett a rendőrségre. Két asszony tűnt el ismeretlen irány, ut és cél felé. Az egyik őszhajú, bizonyára sok vihar és életküzdelemben kimerült matróna korba kerülő, családjára, a másik fiatal, talán még szerelemre, vágyakra és új boldogságra törekvő viruló asszony. Az előbbi a fiát, az utóbbi a férje tulajdonát képező ékszerket és pénzt vitte magával.

— Hová?! Ezt kutatja most a férj és a rendőrség vállvetve s talán ez az írás, mely itt sorsuk hajótörését tárja fel, szintén tehet valami szolgálatot, hogy visszafordítsa őket az ismeretlen mélységtől. Mert a hajótöröttek csak igen ritkán és akkor is nagy szenvedések után érik el a pihenő szigetet.

Szücs Mihályné második neje volt férjének. Első házasságából egy 15 éves gyermek, a vele együtt eltűnt Nagy Sándor származott. Hogy a második házassága sem le-

kan és némán vártam, minden rezzenés megijesztett, nem jött.

Észre se vettem, amikor kinvilt az ajtó. Bátor volt s Mária egy pillanat alatt már ott volt mellettem az ágy szélén. A szőke haja le volt bontva, a forró testét csak valami vékony szoknyácska fődte s meztelán volt. Nem félt. Kezét a vállamra tette s a mosolygó szája perzselte az arcomat, mikor megszólalt:

— Te katona vagy?
— Az vagyok.
— És ha nem vagy katona, akkor mi vagy?
— Akkor? Akkor nagyságos ur vagyok.
— Nagyságos ur? Azt hittem, hogy harangozó vagy, mint az apám.
— Ha te akarod, akkor harangozó leszek.
— Nm igaz. Mert te ur vagy. És ezért nem is hiszem, hogy szeretsz.
— Harangozó leszek, hogy elhidd.
— Az nehéz. Fondóban nem tud más harangozni, mint az apám.
— A te kedvéért én is megtanulok harangozni.

Megcsókoltam a száját. Nyolc éjszaka minden forráságát belecsókoltam a szájába. Többet nem szólt. Elhitte, hogy harangozó leszek. És ez olyan gyönyörű volt, olyan csodás, hogy Mária az ő tizenhatéves együgyűségével hitt nekem, elhitte a csókjaimat, a gyötrődéseimet s ebben a pillanatban talán megbánta, hogy nyolc hosszú éjszakán gondolkodott azon, lennék-e az ő kedvéért haran-

golt boldogabb az elsőnél, szomorúan bizonyítja az a tette, hogy férjének Haláp 124. sz. alatti tanyájáról gyermekével együtt hirtelen eltűnt.

Az öszes, 55 év körüli, kék szemű asszony hajnalban hagyta ott a családi fészket, amíg férje és a ház többi lakói mélyen aludták a fárasztó munka után az igazak álmát. Mire a gazda felébredt, már üresen találta a házat, melyből a szerető hitves, a gondos feleség serdülő fiával együtt bucsu nélkül távozott. Miután a férj Hajduhadházon híába kereste, Debrecenbe jött, hátha itt a nagy város felszívó képessége benyelte az ismeretlen vágyak által hajtott öreg asszonyt, akinek kék szeme és ősz haja van.

A másik asszonyt *Kálvez* Hugónának hívják. Debrecenben, a Pásti-utca 3. számú házban élt együtt dolgozó, munkás férjével. Csinos kis vagyonkára is tettek szert, a férj ékszerekkel, ruhákkal kedveskedett szerető feleségének. Aki kívánatos, formás asszonyka lehetett, mert szerette nemcsak a ruhákat és ékszereket, de a pénzt is, amelynek értékét annyira ismerte, hogy mikor tegnap este elhagyta a házat, elsősorban ezeket vette magához. Munkából hazatérő férje már üresen találta a házat, melyből nemcsak a ház ura, hanem az ékszerek, ruhák és a gonddal összekuporgatott kis családi vagyon, 400 korona is hiányzott.

A férj ezért feljelentést tett a rendőrségen, ahol a nyomozás az eltűnt asszony vizsdatérítése iránt megindult.

— **A debreceni egyetem és a családi pótlék.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az Országos Törvénytár (Corpus Juris) folyó évi 12-ik száma a következő tartalommal jelent meg:

XXXV. t.-c. Az állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottak családi pótlékáról és egyéb intézkedésekről. XXXVI. t.-c. A debreceni és a pozsonyi magyar királyi tudományegyetem felállításáról. A hivatalos lap ugyancsak ma közölte, hogy a két törvényt a király szentesítette. Az előmunkálatok már előzőleg folyamatba tétetvén, a családi pótlék kiutalása most igen rövid idő

gozó s hogy illik-e ezt éjjel megkérdezni az idegen katonától. Megint végtelen, mély csendült a szobában. Mária se beszélt többet. Tizenhatéves szerelmes fejét ráhajtotta a mellre s közben ügyesen takargatta be a meztelent lábát a vékony szoknyácskájába.

Az óriási terhes csöndbe belehasított egy kiáltás. Mária leugrott az ágyról, ijedten nézett rám, az ablakhoz futott, aztán kiszaladt az utcára. Izgatón, lázítóan harsant az ostoba kiáltás. . . . Az ezredes riadót fuvatott. Hirtelen esni kezdett az eső. . . . Csöpögött, pattogott az ablakon. a kiáltás pedig ordított. . . . Az utcán veszett szaladgálás. Ijedt hangok és kardcsörömpölés. . . . Az istállók szuró szalmájából kibújtak a katonák és szidták a részeges ezredest. Az őrmester pofozta a lustákat. A kiáltás pedig ordított.

És mindez olyan rettenetesen szomorú volt. Ez az egész éjszakai riadó, éppen most a kilencedik éjjel, amikor megfogadtam, hogy harangozó leszek. Valami kimondhatatlan szomorúság volt mindenben, abban, hogy esett az eső, megharsant a kiáltás, fölgrááltak a katonák, lóra ültek az ezredes s hogy Mária ijedten kiszaladt a szobából. És hogy nekem is ki kellett szaladnom, nem Mária után, hanem a kiáltás után, ez volt a legszomorubb, mert nem voltam se szerelmes, se nagyságos ur, hanem idomított állat, cirkuszi ló, vagy ilyesmi, amely gépiesen mozog a muzsika után. . . . Rohantam. És egy kicsiny, buta hadnagy, akinek nagyon nagy lába volt, rámivallt és belékölt a sorba. Az ezredes kö-

alatt be fog következni, miután a pénzügyminiszter súlyt helyez arra, hogy lehetőleg legrövidebb idő alatt mindenki megkaphassa az őt illető összegeket. Az 1912. XXXVI. törvénycikk szentesítése és kihirdetése reánk nézve is jelentőségteljes, mert most már a debreceni egyetem kérdése a törvényben teljesen elintézett dolog.

Kés és sósav

Harakiri Debrecenben

Borzalmas öngyilkosság történt ma délután a Homokkertben. Az eset végrehajtása nagyban hasonlít a keleti népeknél divó úgynevezett „Harakiri”-hez, amely abból áll, hogy az illető önkézevel metszi fel a hasát és ereit s így vet véget földi szenvedéseinek. Ami a debreceni esetenél még sósavval is súlyosítva lett s az életunt nem is a szurt és metszett sebekbe halt bele, hanem a méreg romboló hatása állította meg életszervezetét.

Ambrus Mária 10 éve élt együtt Béres György pincérrel, aki tegnapelőtt érkezett Debrecenbe s a Homokkert-utca 127. számú házban bérelt lakást.

A házastársak között semmiféle feszültség nem volt s így ma délután, amikor az öngyilkosság történt, a közelben levő emberek nem tulajdonítottak semmiféle végzetességet annak a hörgéshez hasonló hangnak, mely a szobából kiáradt. Délután két óra volt azt hitték, jó izüen alszik az asszony. Csak mikor Béres György hazatért, és nem tudott bejutni lakásába, ütött lármát, amire a háziak is megdöbbenve tapasztalták, hogy bizony nem hortyogás az, amit hallottak, hanem halálhörgés.

Az egyik házbéli nőszemély erre betörte a külső ablakot, a belső zárókarokat félretolta s az így kitárt ablakon át bemászott a lakásba. Megdöbbenő látvány tárult ékkor elé. A negyven év körüli asszony ott feküdt a diványon és torkából, hasából vastag sugarakban ömlött a vér. A szegény asszony

reánk rugtatott, összeszidott mindenkit s aztán csak annyit mondott, hogy: Mars. . . . És minden olyan rettenetesen szomorú volt.

Mentünk Bozen felé. Két ember meghalt az uton, de azt nem tudta senki. A Penegal már rég elfödte Fondót, Bozen végtelen kertjei már régen ránk nevettek, csak egyre mentünk, szakadatlan. A kövek izzadtak, a falakból parázs viritott ki, a hadnagyból már semmi se látszott, csak a két nagy otromba lába, kár, hogy a csillagjait nem varratta a lábára. És ekkor közénk rugtatott az ezredes, ez a részeges katonatiszt, aki ellopta a csókjaimat. Pálcajával veregette a lovát és a katonákat. Gazember, gondoltam magamban, minden ellopott csókért ezer halált kéne halnod. Gyűlölettel Fondóra gondoltam, a templomra, ahol az öreg harangozik, a polentára, amit az öreg asszony fekete tepsikben sütöget és Mária. Tizenhat éves volt s ez csodálatosan jól állt neki. Jól állt a meztelent lábához, a kerek nyakához és a forró csókjaihoz. . . . A falak izzadtak s a kövekből parázs viritott ki. Lehajtottam a fejemet. Már a hadnagv két otromba lábát sem láttam. Az ezredes rám-suhintott a pálcájával:

— Mi bajod? . . . — kérdezte a csóktolvaj.
— Semmi. . . . Csak az ellopott csókokra gondolok. . . .
— És Mária. . . . Az apja harangozó. — hogy is hívják?
Bizony isten elfeledtem a vezeték nevét.

„harikirit“ végzett magán. Elvágta a torkát, hasát több helyen összeszurkálta s mint később kiderült, még nagymennyiségű sósavat is ivott.

A rémes látványra a segítségre sietett nő az ajtóhoz rohant s azt a künntartózkodók közbejöttével, miután kulcs a kéznél nem volt, befeszítették. Ott vergődött az öngyilkos asszony a diványon, csak nehezen lélegzett, de eszmélete azért nem hagyta el.

— Mit tettél, édes lelkem? Jajgatott a kétségbeesett férfi.

— Sokat szenvedtem, már nem bírtam tovább! — hörögte a halálrészánt asszony.

Pillanat alatt megérkeztek a mentők is, akik a súlyosan sérült asszonyt beszállították a kórházba. Itt Komlóssy Pál dr. rendőrkapitány kihallgatta. Azt vallotta, hogy súlyos gyomorbaja miatt akart megválni az élettől. Tíz hónapja, hogy a betegség elővette s hiába gyógykezelték, nem talált enyhülést fájdalmára, melyek hatása alatt rettenetesen szenvedett. Így határozta el magát az öngyilkosságra. Ma délután sósavat vásárolt, melyet megivott s hogy biztosabban meghaljon, még a torkát is elvágta egy rozsdás késsel, melyel több sebet is ejtett magán.

Az orvosok véleménye szerint a szurított sebek egyike sem volt halálos. Mégis az asszony nemsokára a rendőri kihallgatás után kiszünetelt. A sósav ölte meg. Valószínű, hogy gyomorrákja volt. Már egy éve nem tudott aludni. Emiatt vált meg az élettől. Holnap fel fogják boncolni.

SPORT

OLYMPIÁD.

A tornászcsapatunk a második.

A birkozóink veresége.

Váratlanul érintett bennünket az a hír, amibe a legnagyobb sportoptimisták sem hitték, hogy a magyar tornász csapat a verhetetlennek hitt olaszok után a második helyre jusson. Ismét egy olyan győzelem, amit nem is vártunk. A stadion tetejére, ismét felfutott a magyar lobogó, igaz, hogy akkor az első helyen büszkélkedett, mi a második hellyel is meg vagyunk elégedve.

De annál sajnálatosabb az a hír, hogy minden magyar birkozó esett, Radvány kivételével, mert őt a zsüri a pártatlan svéd zsüri, teljesen jogtalanul lepontozott. Nem értjük, mit művel az a svéd banda ottan, hisz nem csak a mi megbotránkozásunkat vonta maga után, hanem az egész sportvilágét. Az összes nemzetek megmozdultak, ha a svéd zsüri még egy ilyen vérlázító igazságtalanságot követ el, az összes nemzetek szedik a sátorfájukat és ott hagyják az egész olimpiát.

Mudin nem indult a kétkézes dobásban, hogy miért nem, azt rögtön gondolhatjuk, nem akart még egyszer hatodik lenni. Pedig a magyar sportlapok, hogy tippelték őtet legrosszabb esetben helyre.

Las-Torres és Kenyeri bejutottak a döntőbe. Mit érünk vele Las-Torres rosszul lét miatt ismét kifog állni 200 m. után. Igaz, hogy elég jó idő alatt nyerte az első döntőt 0.2 másodperccel rosszabb a legjobb időnél, de őt Taylor nagyvonalú megszorította, mire Hardwick játszva verte Championt.

Általában Amerika és Anglia dominál. Nem hiszünk már mi semmibe ennyi csalódás után.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

A nyolcas szorgalmasan trainiroz, a németekkel kerültek össze. Csak az elmúlt olimpiád esete ne játszódon le ismét, hogy az első csapatból, amivel a magyar csapat összekerült vereséget ne szenvedjen. **M. D.**

A vidék bajnok csapatai Debreczenben.
A pestvidéki bajnok csapat és a DTE. A legjobb „vidéki csapat” címért küzd a közép-magyarország legjobb csapata a DTE a Monori S. C.-al vasárnap délután.

Ennél szenzációsabb mérkőzést elsem képzelhetünk. A debreceni fiúk már hetek óta készülnek eme felette érdekes mérkőzésre. Minden délután hangos a nagyverdei sporttér a bíró sípiától.

Új összeállításban szerepel a DTE. És azt hisszük, hogy ismét egy győzelemmel szaporítja a DTE az eddig elért győzelmei sorozatát.

A Debreceni Nyomdász Sport Club vasárnap lerándul Diósgyőrbe, hol a Diósgyőri Tisztviselők csapatával barátságos mérkőzést tart.

A haragos kapitányné

Felpofozott ezredes.

A munkácsi nevezetes pofon Vay Sándor ismert írónak eszébe juttatta azt a híres esetet, amikor Aradon egy kapitány kardos felesége a hivatalában felpofozott egy ezredest. A história évekkel ezelőtt történt s arra ott még most is sokan emlékeznek. A kapitányné, tisztességes, de rettentően szabadszájú menyecske volt. Aféle sulyosbítt kiadása Madame Sans Gêne. Ezért aztán kígyó-békát kiáltottak rá. Történt, társaságban, úrra kezdték rágni a kapitánynét. Ott volt az ezredes is, de vagy nem hallotta a sok rágalmakat, vagy nem is akarta hallani, denique nem kelt alantás tisztje feleségének védelmére.

Pedig katonáéknál ez is gravamen. Mert a katonáknak szem előtt kell mindig tartani az esprit de corps-t. A szájas kapitánynénak fülebe jutott a dolog. Éppen a piacon vásárolt. A kutyamosó kosara tele volt már kalarábéval, salátával.

— Maga csak menjen haza. — szölt rá a privátdiener-re. — Jövök mingyárt. Gyujtson addig tüzet a sparrherdbe. . .

S mint akinek egyéb gondja sincsen, futott a Regimentskanzlei-ba.

Épen valami ügyes-bajos aktákat forgatott az ezredes, amikor nyílt az ajtó s mint a forgószél, berobbant a kapitányné. — Még a chignon-ja is ferdén állt a nagy szaladástól. S lángolt az arca, akárcsak egy félliter kontuszkát kebelezett volna be.

De a másik percben lángolt már az oberster ur orcája is. Ugy képen teremtette a harcias dáma, ott maradt mind az öt ujjának a lenyomata. Csak mikor már a pof elcsattant, akkor magyarázta meg, miért szolgált rá erre a női kézimunkára az ezredes ur.

A pofonvert hadi kitűnő katona volt. — Rettenetesen elbusulta magát. Nem éli tul ezt a szegényt. Vagy legalább is quietál. Egy felpofozott katona nem érdemes a császár kabátjára.

Még aznap meg is irta, el is küldte Temesvárra felettes hatóságának a lemondását.

Nem szívesen bocsátották el a jó katonát. A lemondást nem is motiválta kellőképpen. Csak úgy körülírta. Fölcitálták nyomban. Mikor elmondta a kázust, a hadtestparancsnok elmosolyodott. Erre nincs kádenica a katonai törvényekben.

— Asszonypofon . . . Asszonypofon . . . Mi a ménküti csináljunk magával?

Ismételgette a legfő feljebbvaló, aki mellesleg szintén magyar ember volt, mint a quietálni akaró oberster.

Gondolkozott, csak gondolkodott. Aztán kibökte:

— Tudja mit, nagy eset ez. Menjen föl Bécsbe. Még magasabb fórum elé.

Befehl is' Befehl . . . Az oberster fölment Bécsbe, küldték ott is Pontiusból Pilátusig. De csak nem tudták a fő-fő osztrák katonai méltóságok sem, mit csináljanak vele.

Sok huza-vona után igen-igen magas fórum elé került az aradi pof kázusa. Citálják az oberstert.

Felöltözik nagy parádéba — s mint a cövek megáll a legfelső parancsnoka előtt.

— Na, also heraus mit der Farb' . . .

Biztatta mosolyogva kitűnő katonáját a király.

Az oberster ur, mint a drukkoló diák, elmondott mindent szépen, rendesen. A legfelső kommandáns hallgatta. Végre kedélyesen elmosolyodott az is:

— Hát, hogy nem védte a tisztienek a feleségét, azt nem jól tette. Az negligencia volt — legalább is. De ami a pofot illeti, hiszen maga magyar . . . jól tudhatja a közmondást: asszony-pof — kancárúvás . . . nem számol.

Persze nem lett semmi a quietálásból — csak eltransferálták valahová Bukovinába, a kapitányt pedig Stájerbe, merre — és az egész história elsimult szépen, csöndesen.

Schwarz Johanna gyilkosa

Beismerés a rendőrség előtt

Megirtuk, hogy a fővárosi rendőrség a véletlen segítségével nyomára jutott Schwarz Johanna gyilkosának. Tegnap este a rendőrség letartóztatott egy Rosenfeld Lajos nevű rovtimultu embert, akit alapos gyanu terhel, hogy ő követte el a Dohányutcai rablógyilkosságot.

Rosenfeld Lajos ügyében újabb döntő esemény nem történt. A rendőrség több ízben hosszasan kihallgatta, ő azonban konokul tagadott s váltig azt hangoztatja, hogy nem ő gyilkolta meg Schwarz Johannát. A rendőrség ma kihallgatta Rosenfeld Lajos volt menasszonyát, Büch Terézt, akivel a Madách-utca 32. szám alatt ismerkedett meg amikor Reiss Géza betűszedőnél lakott, 1909-ben Rosenfeld Lajos közös háztartásra lépett Büch Terézzel, akitől egy kis leánya is született. Büch Teréz komoly, dolgos embernek ismerte Rosenfeldet, akinek komoly elhatározása volt, hogy őt feleségül is vegye.

Két évig éltek együtt Rosenfeld Lajos és Buch Teréz, a második év végén azonban a fiatalember elmaradozott, munkáját elhanyagolta, közben tüdőbajos lett, úgy hogy a betegpénztár Tátralomnicra küldte. Mikor onnan hazaérkezett, Budafokra mentek lakni. Itt azonban Rosenfeld teljesen elzüllött, úgy, hogy betörésre is vetemedett, ami miatt Büch Teréz őt el is hagyta.

A rendőrség ma kihallgatta Rosenfeld Kálmánt, aki dr. Szegő Armand szolnoki fogorvosnál volt fogtechnikus. Rosenfeld Kálmán januárban Párisban járt, hogy állást keressen, de nem tudott elhelyezkedni, mire ismét visszajött Budapestre. Bátyja ekkor hozzá költözött, mert nem volt lakása. Kettőn több ízben eljártak mulatni és így ismerkedtek meg a „Munkácsy“-kávéházban Papp Baláznával.

A rendőrség azt hiszi, hogy Rosenfeld Lajos egyedül követte el a gyilkosságot. A rabolt pénzből azután vett magának egy órát, a gyűrűket pedig, melyeket újján láttak, Schwartz Johannáé voltak.

Szigoru szabott **WEISZ ADOLF** árak mellett posztóhereskedőnél, Debreczen, Rossuth-u. l. szerezhetjük be (Első takarékpénztár paitójában.)

Késő éjszaka jelenti tudósítónk, hogy az éjszaka folyamán Rosenfeldék beismerték a gyilkosságot. Este tíz órakor Rosenfeld Kálmán a fiatalabb testvér így mondta el a dolgot:

A kérdéses este a városligetből jöttek együtt hárman. Schwartz Johanna hívására fölmentek ennek lakására, ahol meglátták az ékszereket. Bátyja Rosenfeld Lajos feküdt a díványra a leánynyal, akinek arcára kendőt dobott s megfojtotta. Az egész két percig tartott. Az után összeszedték az ékszereket és elzalogosították. Hétszáz koronát kaptak.

Mikor e vallomást Rosenfeld Lajos előtt fölolvasták káromkodni kezdett s kijelentette, hogy nem ő, hanem öccse feküdt a leánynyal a díványon s az ő Hamburgból hozott kendőjével Kálmán takarta le a leányt s fojtotta meg, ő csak a dívány mellett állott.

A gyilkosokat reggel átkisérik az ügyész séghez.

Levél Pöstyénből

*

Igen t. Szerkesztő Ur!

Kérem, fogadjon tőlem szívesen egy fürdői levelet, tekintetben vévén talán azt, hogy egy „világfürdő” névre igényt tartani kezdő helyről írok, mely, úgy látom, teljesen indokolt igény is, mert az erre való emes törekvést ugyan hatalmas eszközökkel igyekszik meg is valósítani.

Budapestről Palántán át negyedfélóra alatt érkeznék el Pöstyénbe, hol lehet, hogy nem tetszik neked az állomásnál levő vásári zsvaj, mellyel a sok bérszolga saját vendéglőjét kínálgatja, sem maga a község, amelynek hosszu utcáján át a fürdőtelep felé hoznak, de ha egyszer megérkezett ide, letelepedtél otthonodban, lemostad magadról a Debrecenből idáig, bizony, elég hosszú ut porát s fölkeresed a tulajdonképeni fürdőt, az ahhoz vezető parkot: eléfeled azonnal minden esetleges fáradalmadat s boldog vagy, hogy itt lehetsz, a hol minden-minden arra biztat, azt a reményt adja be neked, hogy itt fogod hagyni bajodat, s ha talán épen mankóval jöttél, bezárathatod azt a régi fürdőépület „muzeum”-ába, amely-nél kedvesebb, jobbízű örömmel, azt hiszem, e föld kerekén sehol muzeumi tárgyakat nagyobb örömmel még nem adogattak össze.

Miről is írnak tulajdonképen?! Igazán nem tudom. Elfogja az embert az u. n. „embarras de la richesse”, a tárgyalandó anyagok gazdagsága miatti zavar.

Alighanem úgy kell tennem, ha széttekintek sok mondanivalómon, hogy két levélre kell tárgyaitam beosztanom. De kérdés, elfogad-e tőlem a t. Szerkesztő Ur maud egy másik levelet is 4—5 nap vagy talán egy hét múlva?!

Alig kezdődött meg július 1-ével a fürdőidény, a július 10-én megjelent vendégnevsor szerint már 9295-re megy a fürdővendégek száma, kik nemcsak Európa legtöbb országából, hanem Afrikából, Ázsiából s Amerikából is jönnek ide gyógyulást keresni bajaik ellen a csudaerejű vízben s a talaiból elemi erővel előtörő, bámulatos hatású iszapban. Jól teszi mindenki, aki ide akar jönni, ha levélleg érintkezésbe lép az igazgatósággal, közli szándékát, igényeit, prospektust kér, mely őt mindenről tájékoztat: biztos lehet felőle, hogy a figyelmes és udvarias igazgatóság azonnal válaszol levelére s tájékoztatja őt tudnivalói felől.

E fürdőnek kedvelt szimboluma egy férfi, ki térdén kettétörő szükségtelemmé vált mankóját s csakugyan a rendkívül magas, 67° C természetes hőfokkal bíró kénforrásvíz s az ennek alján mérhetetlen mennyiségben lerakódó forró kéniszap, ez a vajszerű, lágy anyag, Pöstyénnek ama nagyhatalmu gyógy-

tényezője, mely a csúzt minden alakjában, a köszvényt, továbbá a neuralgiákat és ideggyulladásokat, izzadmányokat, csontbetegségeket, vérhajokat, mirigygenyvedést s a különböző bőrbetegségeket csaknem teljesen biztos sikerrel gyógyítja.

És csakugyan, láthatás is itt nagybetegeket, kiket tolokocsikon hordoznak. mankón sántikáló vendégeket, kiket kész szájalom nézni, de csüggedt arcoat, bánatos tekinteteket nem látsz, mert itt mindenki abban az ezer, abban a mindennapi t apasztalat által megerősített, boldog való által beváltott reménységben él, hogy okvetlenül meg fog, mert meg kell itt gyógyulnia.

Nincs semmi okunk arra, hogy megijedjünk a fürdővendégek hatalmas nagy számától, amelynek körében tehát nem szerezhettünk magunknak óhajtott csöndet, várt nyugodalmat. Kiírok néhány sort a fürdő prospektusából: „A gyönyörű fürdő-park renga-teg kiterjedésével (mintegy 100 hold) és százados fáival egyike a legnagyobbaknak, melyeket fürdő érdekében valaha alkottak. Kétoldalt hegységek által körnévekeve, kitünő oltalmat szolgáltat a szél ellen és a Vág folyóra nyíló remek kilátás minden látogató számára feledhetetlenné teszi a pöstyéni parkot. Itt, e kis paradicsomban tölti a beteg idejének legnagyobb részét, itt sétál, kocsikázik, itt olvas, szórakozik és üdül.” Szórol-szóra így van. A rengeteg nagy parknak a központjától csak kissé is távolabbi részein már teljes csöndben töltheti a beteg a maga idejét.

És itt a szegény olyan könnyen elfér a gazdag mellett! Voltam az itt időző bolgár király s általában a fejedelmi vendégek számára fenntartott fürdőhelyiség remek berendezési termében, de ezen, az igazán remek Irma-fürdőn kívül, melyet csak gazdag emberek vegyenek igénybe, még öt más fürdő áll (s ezenkívül még egy, de amely most be van zárva), a fürdőközönség minden osztályának használatára. Ugy van itt, mint a hogy nagy helyeken szokott lenni: ki lehet önni mérsékelt, kevés pénzből is, de el lehet költeni nagyon sokat is. Nekem egy nagyon tiszta, világos, szép kis szobám van az előkelő Hársfa-vendéglő második emeletén, hova bármikor is liften jöhetek föl s jó lélekkel mondhatom, hogy nincs Debrecenben olyan valamirevaló vendéglő, hol olcsóbban lakhatnám és étkezhethetném, mint itten.

De most zárom leveletem. A viszontlátásra?

Csiky Lajos.

HIREK

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Vargha Elemér dr. tanácsnok most hívta össze a jog- és pénzügyi bizottság ülését, a mely szombaton délután 3 órakor lesz. Az ülés tárgysorozatán a következő ügyek szerepelnek: Az Arany Bika szálloda r. társasággal kötött szerződés és a vonatkozó tervek bemutatása. — A m. kir. belügyminiszterium leirata a vállalkozótól át nem vett 4 mély fürdésű kut átvétele tárgyában. — A m. kir. államépítészeti hivatal megkeresése utkaparóházak céljaira a közgyűlés által engedett földterületek tárgyában. — Rácz Mihály városi irnok kérvénye fizetés ügyben. — Grünberger Sándor felebbezése a Hatvan-utca 20. szám telkéből elvágandó 117 négyszögölért megállapított megváltási ár tárgyában kelt határozat ellen. — Molnár András és társai felebbezése a téglave-tőtelep ügyében kelt határozat ellen. — Az Alföldi Tégla és Agvagy ipar r.-t. felebbezése utépítési ügyben kelt határozat ellen. — Szabolcsvármegye átirata a külföldön levő állampolgárok kötelező nyilvántartásának elrendelése iránt. — A József kir. herceg szanatórium egyesület kérvénye a létesítendő szanatóriumhoz vezető út kiépítése stb. iránt

— Az Erdélyrészi Méhész Egyesület kérvénye a Kolozsváron tartandó méhészeti kiállításra jutalomdíj adományozása tárgyában.

— **A hőség és a katonai gyakorlatok.** Bécsből jelentik: A hadtestparancsnok rendelkezésben figyelmeztette a hatósága alá tartozó összes csapatparancsnokságokat, hogy a forró időszak alatt a kivonulásokon a legnagyobb mértékben kimélik a legénységet.

— **A presbytérium ülése.** A debreceni református egyház presbyteriuma e hó 14-ik napján — vasárnap — délelőtt 11 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart, a melynek tárgyai a következők: 1. Jelentés arról, hogy a folyó évi július hó 5-ik napján tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve és végzése július hó 7-ik napján hitelesítették. 2. Egyházkerületi tanintézeti képviselőkre szavazás. 3. Az egyházkerület végzése Pokoly József bölcsészeti tanár választásának megerősítéséről. 4. Az egyházkerület végzése a debreceni egyházközségnek a parochiális körök szervezése tárgyában kelt szabályzatának jóváhagyásáról. 5. Az egyházkerület végzése a Magyar Földhiteletintézetől fölveendő 320.000 K kölcsön ügyében. 6. Konecz Aurélné és Matolcsi László dr. kérvénye a fizetési korpótlék tárgyában hozott 778 P. szám határozat módosítása iránt. Az elnökség megjegyzé, hogy sürgős tárgyak lévén napirenden, a presbyterek okvetlen megjelenségét kéri.

— **Három gyermekre esett egy kapu.**

Könnyen végzetessé válható baleset történt ma délelőtt a Szent Anna-utcában, a rendőrkapitányság közelében, Komlóssy Imre dr. né 5. számú házában átalakítás munkálatokat végeznek. A kapualját üzlethelyiséggé alakították át, illetőleg felét a bejárásnak elvették. A régi kapu a falhoz volt támasztva s egy köre helyezve. Három gyermek játszadozott a ház előtt: Biró Piroska, egyik városi hajdu 6 esztendő leánygyermek, Ács Andor, özv. Ács Andorné trafikosnő 7 éves gyermeke s Hudák Elza, Hudák Béla virágkereskedő 8 éves leánykája. A gyermekek a kapu közelébe férköztek, mely ismeretlen módon megingott, félrehajlott és rábukott a gyermekekre. Szerencse, hogy agyon nem ütötte azokat. A három métermázsás súly rettenetes fájdalmakat okozott a kétségbe-ejtő helyzetbe került gyermekeknek, kik borzalmasan kezdték kiáltozni. Jeney Miklós helyettes főkapitány is meghallotta emeleli hivatalos helyiségében, kinek intézkedésére több gyalogrendőr vonult ki a helyszínére, és kiszabadította a nehéz súly alatt vergődő gyermekeket. A kik igen súlyos sérüléseket szenvedtek. A rendőrség vizsgálatot indított annak kiderítése végett, kit terhel a gondatlanság a bekövetkezett szerencsétlenségért.

— **Julusi fagy.** Borsáról jelentik: Az időjárás napok óta igen lehült és szeles. Ma reggel a hőmérő a fagypontra száll és a hó is szállingózni kezdett. Később kisütött a nap, mely a lehullott havat elolvasztotta.

— **Koleragyanus eset.** Nyitráról táviratozzák: Nyitravármegye alispánja Beregszegről azt a távirati értesítést kapta, hogy Skribla János 38 éves földmives koleragyanus tünetek között meghalt. Az alispán széleskörű vizsgálatot indított és egyben minden óvintézkedést megtett.

— **Villámsújtott asszony.** A ma délután támadt fellegek, úgy látszik a külsőségekben vihart is hoztak magukkal. Erre magyarázható az a szerencsétlenség, amely Vass Pálnét érte a Geréby-telepen. Az asszony, aki néma gyermekeivel egyedül lakik az Iván-

Vasöntéseket,

mindenféle gépek alkatrészeit, minta vagy ócska után készíti. **Gépek, kazánok, malmok** javítása és átalakítása a legolcsóbb árban vállal. — **Tanulók** havi fizetssel felvétetnek.

Fáy Bertalan

vasöntőde és gépműhelye
DEBRECZEN, Hortobágy gőzmalom mellett.

utca 32. számú házban, azt hitte jégeső kopog az ablakon, kihajolt megnézni, tesz-e kárt a vetésben a jég. Alig nyitotta ki az ablakot, mikor nagyot villámlott s úgy, mint beteg gyermeke találva a villámcsapástól, a földre zuhantak. A nagy csattanásra a szomszédok összefutottak, azonnal telefonáltak a mentőknek, akik a súlyosan összegegett asszonyt a kórházba szállították. A villámcsapás a baloldalát érte és itt súlyos égett és perzselt sebesülést szenvedett. Míg a fiának az ijedtségen kívül csak kisebb baja történt, az ágyékán sebesült meg. Az asszony is életben marad, azonban alighanem nyomorék lesz örökké.

— **A Magyar birodalom népesedése.** A „Statisztikai Havi Közlemények” most megjelent 1912. május havi füzeté szerint az 1912. május havában 60.048 gyermek született élve a Magyar birodalomban, az elhaltak száma pedig 43.330-ra rugott, úgy, hogy a természetes szaporodás 16.718-at tett. A közzölt számokból a társországokra esett 7412 élveszületés, 5384 halálozás és 2038 főnyi szaporodás. Az 1911. év május havi eredményeivel szemben az 1912. évi május kedvezőlenebb eredménnyel zárult. A születések száma ugyanis csak 97-tel emelkedett az 1911. év május havához képest, a halálozás pedig 179-cel lett több, úgy hogy a szaporodás száma csupán 276-ot tett. Jóval kedvezőbb azonban az eredmény, ha az 1911. öt első hónapjának adatait hasonlítjuk össze az 1912. év öt első hónapjának adataival. A születések száma ugyanis 9809-cel emelkedett, a halálozás pedig 18.068-cal csökkent, úgy, hogy a szaporodás 27.877-tel több a múlt év megfelelő szakának szaporodásához képest.

— **Nagy ékszerlopás Kecskeméten.** — Kecskemétről jelentik táviratilag, hogy tegnap este ismeretlen ékszertolvajok elrabolták özvegy Lukács Sándorné 1700 koronát érő ékszereit s azzal nyomtalanul eltűntek. A rablást 9—11 óra között követhették el, a mikor Lukácsné távol volt hazulról és pedig oly módon, hogy álkulcsal behatoltak a lakásba, melyben az ékszereket a nyitva maradt szekrényből könnyű szerrel kiemelhettkék és azzal továbbálltak. A kecskeméti rendőrség az összes nagyobb vidéki városok rendőrségeit megkereste az ékszertolvajok kinyomozása végett.

— **Megmérgezte a férjét.** Temesvárról jelentik: Gyüge János ujmosncai jómódu gazdaember halála után a faluban azt rebesgették, hogy Gyüget szép, fiatal felesége tette el láb alól. Az ügyesség névtelen feljelentést kapott ebben az ügyben, a vizsgálat megindult és mintegy három hét előtti Gyüge János holttestét ekszhumálták, felboncolták és a budapesti törvényszéki vegy-kísérleti állomásnak küldték be vegyvizsgálat végett. E napokban érkezett le Felletár Emil dr. törvényszéki vegyész jelentése, a mely nagyon kedvezőtlen a gyanúsítottára nézve, mivel a felküldött hullarészekben nagymennyiségű arzént talált. E jelentés alapján Fehér Antal dr. központi vizsgálóbíró beidézte magához a gyanúsított özvegy Gyüge Jánosné szül. Peöcz Ilonát és reggel kilenc órától déli fél egy óráig tartó szakadatlan kihallgatás után gyilkosság gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezte. A talpig gyászba öltözött Gyüge Jánosné állandóan tagadta a terhére rótt cselekményt és nevetve hagyta el a vizsgálóbíró hivatalos szobáját, mikor egy szuronvos börtönőr átkísérte a fogságba.

— **Véres szerelmi dráma.** Miskolcra írja tudósítónk: A Tetemvár nevű külső városrészben tegnap hajnalban véres merénylet történt. Vinczai Ferenc élelmészeti köz-katoná, akinek régóta viszonya van Patera Mária cselédleánnyal, az éjszaka meglátogatta a leányt szolgálati helyén. A baka régen féltékenykedett a leányra és többször említette, hogy meg kell halniok mindkettő-

jüknek. Hajnali öt órakor a baka ismét ilyen-mivel hozakodott elő. A leány tiltakozott. Semmi kedve sem volt meghalni. A baka hirtelen kirántotta bajonettjét és kétszer a leány mellébe szurt, aztán önmagát szurta meg jelentéktelenül. A leány sérülései igen súlyosak. A merénylő bakát letartóztatták.

— **A Gazdák Sütődéje R.-T.,** mint értesülünk, szállítja a birtokosságnak az aratókenyeret, miért is felhívjuk a t. gazdaközön-ség figyelmét, hogy ezen új minőségű burgonyamentes kenyeret bármely mennyiségben megrendelhet, úgy a gvári irodában Böszörményi-ut 15. telefon sz. 24. — mint Árpádtér 42. Csapó-utca 58., Hatvan-utca 35., Hunyadi-utca 3., Péterfia 11., Salétrom-utca 2. Lorántffy-u. 1. Jókai-utca 13. szám gvári lerakatoknál. Viszont eladók árkedvezményben részesülnek.

— **Rendőri hírek.** Ellopott ágynemű. Blum Adolf Csapó-utca 37. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki e hó 7-én éjjel a cselédszobából egy dunyhát és több párnáját ellopta. — **Bot és revolver.** Szabó E. pénzügyi fogalmazó birtokbeelő biztos, ma délelőtt hivatalból Macson volt kiküldetésben. Utközben kocsi-jából 70 koronát érő és hat lövéssel is ellátott botját, mely töltve volt, elvesztette. A rendőrség nemcsak arra hívta fel a megtaláló figyelmét, hogy a botrevolvert a belvárosi rendőrkapitányi hivatalba adja be, de óvatosságra is inti a töltött fegyver kezelésében.

— **Nézzük meg Frank Tetvérek különleges kirakatait.**

80 Hliter és mindent kapható.
minden északibán vagy délben. Darabja
minden gyógyszerár- drogéria- illatszertár s
mann & Co. czeg. Teschen a/E. — Kapható
pan. Védtegye „Steckenpferd”, készíti Berg-
a világ hírhedt „Stomachic”, készíti Berg-
valaminin honom, puha bot és fegyver leint elére-
is mindig azt mondja, hogy szepiek elzészere.

AZ ÖRÖGEM

Kitüntetve a Bécsi Párisi és Londoni kiállítá-
sokon arany éremmel és chlozélel.

Hoghísteni eredő esz-
: kőszvény- és reuma-
ellen le job b
házi szer a híres

Király-Balzsam!

Háiban némely esetben
megelő, amennyiben gyak-
rabban idültabb eseteknél le
már egyszeri bedőréskésnél a
fájdalmakat teljesen meg-
szünteti.

Fog- és fejfájást 5
peres alatt megszüntet.
Egy nagy üveg ára 2 korona
teljes használati utasítással.
Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárában Kosau h-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	842.25
Osztrák hitel	848.25
4 százalékos koronajáradék	88.60
Allamvasut	716.50
Jelzálogbank	462.—
Rimamurányi	765.50
Salgótarjáni	753.—
Közuti vasut	762.50

Irányzat:

Magánleszámtózási kamatláb:
Bécs 4 1/2%, Berlin 4 1/4%, London 2 1/16%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svars E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.27
áprilisra	11.51
Rösa októberre	9.97
Zab októberre	9.12
Tengeri 1912. év juli	8.81
augusztusra	8.80
Tengeri szept.	—
Tengeri májusra	7.50

Készára 5 olcsóbb

Gyümölcskiállítás Máramaroszigeten. Máramaroszigetről jelentik: A Máramaros-megyei Gazdasági Egyesület a folvó év október havában gyümölcskiállítást rendez Máramaroszigeten. A kiállításon főleg a nagyban termesztett fajtákat részesítik figyelemben. A gyűjteményes kiállításokba azonban egyéb fajtákat is felvesznek. Részletes programot és bejelentési ivatek Márialaky Kálmán egyesületi titkár küld.

Vendéglő-átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben **Csapó-utca 14. sz.** a Halász Izidor régi (Törő)

vendéglőt

folyó év július hó 1-én átvettem.

Naponta frissen csapolt kőbányai sör, valamint kitűnő borok állandóan a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak.

Kitűnő magyar konyha.

Főtörekvésem, hogy t. vendégeink legnagyobb meglegedését kiérdemeljem.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Lévai Izsó
vendéglős.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge
:-: kelmék, Napernyők :-:
Óriási választékban!

Ágyagszállítás.

A városi körkemeneci ágyagszállításra az árlejtés f. 1912. év július hó 14-én fog a gazdasági ügyosztályban megtartatni — az érdeklődők meghivatnak.

Debreczen, 1912 július hó 11.

Gazdasági Ügyosztály.

Csőd tömegeladás.

Vb. özv. Schwarcz Jónásné női divatárkereskedő cég (Piac-utca 89.) **üzleti berendezése** szabad kézből azonnal **eladó.** Ugyisint eladó az áruraktár is zárt ajánlat útján. Felvilágosítást ad

Dr. Spitz Lipót
tömeggondnok.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkittünőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorsepppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban Debreczenben.

Világszabadalom
Multiforme-
sérvkötő.

Könnyű, kellemes, tartós. Kiszűréses, cserélhető nyomlappal. Egyedüli raktár

Schön Sándor

keztyü-, kötszer- és orvosi műszertára

Debreczen, Piacz-u. 14.

Csapó-utcza sarok, a Bikával szemben.

Telefon 11-55. szám.

A legjobb és legtartósabb saját gyártmányú

Lodenszövetek

Sport- és viharköpenyek

Köpenyek

kaphatók az Első Különleges Tiroli Loden- és Viharköpeny-Kivitelű ház **Innerebner Antal**, Innsbruck 8. oszt. Kapható ezenkívül minden jobb uridivatüzletben, ahol nem, szállítás közvetlenül utánvétellel.

Kapható:
Mayer Jenő és Béla cégnél.
Telefon 1-45.

Uj üzlet! Megnyilt! Uj üzlet!

Bluz-, Alj- és Pongyola-Áruház
Csapó-u. 18. volt gyógyszerár helyén.
Saját varroda az üzletben.

Rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Gyászruhák 5 óra alatt készítettnek. (Mosó pongyola 5 kor)

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Hentesüzlet eladás.

Nyiregyházán elektromos hajtóerőre berendezett

export hentesüzlet,

jó forgalmu vendéglővel és házzal haláleset miatt eladó.

Évente 1200 darab nehéz sertés vágás, 1200 mázsa szalonna kivitel.

Felvilágosítást ad **Özvegy II. Bolczár Lajosné, Nyiregyházán.**

Simonffy- utoza 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utoza 6.
	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Videki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utoza 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utoza 14.

Ha a haja hullik

vagy pedig hajkorpaképződés miatt szenved, akkor használja bizalomteljesen a

Dr. Dralle-féle

Nyirfa-hajvizet

Az eredménnyel meg lesz elégedve.

Ára 2.50 és 5.— K. Kapható a gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben és jobb fodrászüzletekben.

Gyáros: **Georg Dralle, Bodenbach a. E.**

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

különféle hosszban 1 $\frac{1}{2}$ és 2" vastagságban, egészben eladó. Ara köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Uj üzlet! Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utcza 1. sz. alatt** új fióküzletet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABECZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár:

Széchenyi-utcza 42. sz.
Telefon 323.

Fióküzletek:

Csapó-u. 30. — Telefon 668.
Hatvan-u. 11. — Telefon 578.
Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.

Felvévő telep:

Piacz-u. 22. Glück Ede di-
vataruháza. — Telefon 602.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékyeget csatolni.

Levelezés.

Nősiülni óhajtok! Szelid lelkű, iobbmódu, magamnál nem idősebb, keresztvén hajadon ösmeretségét keresem, ki egy kis hivatalnok oldalán boldogan tudna élni. Pár 1000 korona készpénz hozomány megkívántatik. 35 éves, ref. szolid legény ember vagyok. Értesítést poste restante debreczeni főpostára kérem „Rokon lelkek” jellegre, s e lapban mindenkor jelezni kérem.

Férjhez mennék igen csinos 19 éves dán hölgy 50,000 korona hozománnyal, később még 200,000 korona örökség. Fiatal amerikai kisasszony 120,000 dollár készpénzhozománnyal és még sok száz vagyonos hölgy 5—500,000 korona hozománnyal. Urak, ha vagyontalanok is, de komoly szándékuak, forduljanak díjtalan felvilágosításért címre: *Fides, Berlin 18.*

Betöltendő.

Ügyes, csinos varróleányok felvétetnek Halnagynál.

Tanonc pincérnek felvétetik a Dreher Sör-csarnokban Piac-utca 45.

Szárazdakja jó fizetéssel azonnal felvétetik Sestakert, Komlóssy-ut 16.

Nyomdai tanulóknak két középiskolát végzett fiú felvétetik a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi iskolát végzett urileány gyors és írói irodai alkalmazást keres. Cím a kidóban.

Adás-vétel.

Teljesen új Smidt Premier írógép eladó Piac-utca 52.

Saját termései homoki fajbor literenként 56 fillér, hordószámra 50 fillér. Kapható Mikepércs, Kiss Ignácnál. Nagyobb mennyiséget házhoz szállítok.

Zongora tanításra növendékeket mérsékelt díjazásért elfogadok. Antal Jolán, Garay-utca 17. sz.

Szőlő termelők figyelmébe! Rézgalic, Kénpör, rézkénpör, bordói pör, raffia és juttafonal előnyös árban kapható Deutsch Lajos fő üzletében, Piac-utca 38. Flók üzlet Piac-utca 72.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izsó, Csapó-u. 18.

Bocskaykerti fajborok hordószámra, valamint törköly és seprúpálinta nagymennyiségben eladó Poroszlai László termelőnél, Debreczen, Hunyady-utca 3. sz. Értekezhetni eladóval az Alföldi takarékpénztárnál.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Pult 8—9 méter hosszú, megvételre keresetlik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Lakás.

Új szálloda. Merkur szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a. melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern hávéházamat megnyitottam. Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlő, egészben vagy részletben is kerestetik. Emerich Arnold.

Három szobás lakást keresek a Piac-utca közelében. Cím a kiadóhivatalban.

Különféle.

Van szerencsém értesíteni, hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Weisz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10—90.

Elegáns kosztümök
utcai és alkalmi toalették
a Piltzer-szalomban
Széchenyi-u. 11. sz. alatt
készülnek

A mesterdálnok . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglák

és legszebb nyersfalazati és

kémény-téglák

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Fürdő-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a vasuti állomással szemben lévő **Dianna-** (volt Telegdi) fürdőben a renoválás miatt beállott üzemakadály a mai napon megszűnt, s így azt teljesen ujonnan átalakítva és berendezve

a mai napon megnyitottam.

Nem kiméltem költséget és fáradságot, hogy azt a mai kornak megfelelővé tegyem.

Modern berendezésti új porcellán- és márványkádak, új meleg és hideg bazinok.

Gőz- és kádfürdő egész nap reggel 4 órától este 8-ig. **Hétfőn, szerdán és pénteken** hölgyeknek, a többi napokon férfiaknak.

Hidegvizkurához külön terem.

Gőzfürdő d. e. 1 korona, d. u. 70 fill. zuhanyfürdő 40 fillér.

Tisztelettel

Kabai József,

bérlő.